

HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC, PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO - MỘT SỐ QUY ĐỊNH CỤ THỂ ĐỐI VỚI CÁC TỔ CHỨC VÀ DOANH NGHIỆP

PHẠM QUỲNH NHUNG

Ngày 14/10/2025, Chính phủ đã ban hành Nghị định 267/2025/NĐ-CP (**Nghị định 267**) nhằm quy định cụ thể một số điều của Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo 2025 (**Luật KHCHN&ĐMST 2025**) - văn bản có hiệu lực kể từ ngày 01/10/2025. Theo đó, Nghị định 267 quy định chi tiết và hướng dẫn một số điều của Luật KHCHN&ĐMST 2025 về các chương trình, nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo cũng như việc thúc đẩy hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo. Trong Bản tin pháp luật này, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẽ phân tích một số quy định của Nghị định 267 có khả năng ảnh hưởng đến các tổ chức, doanh nghiệp như sau:

Thứ nhất, quy định **điều kiện** đối với tổ chức, doanh nghiệp để nghị xét tài trợ, đặt hàng thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo sử dụng ngân sách nhà nước. Nghị định 267 đặt ra các điều kiện đối với các tổ chức, doanh nghiệp gồm:

- (i) Có tư cách pháp nhân;
- (ii) Có năng lực, kinh nghiệm, có chức năng, nhiệm vụ

hoặc lĩnh vực hoạt động phù hợp với lĩnh vực nghiên cứu của nhiệm vụ;

(iii) Không thuộc các trường hợp sau:

- Chưa nộp hồ sơ đề nghị đánh giá cuối kỳ hoặc đánh giá nghiệm thu đối với nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo hoặc nhiệm vụ khoa học và công nghệ sử dụng ngân sách nhà nước do tổ chức đó chủ trì tại thời điểm nộp hồ sơ đăng ký;
- Chưa hoàn trả đủ kinh phí phải thu hồi theo quyết định/văn bản thông báo của cơ quan có thẩm quyền khi hết hạn nộp hồ sơ đăng ký;
- Đang trong thời hạn 01 năm kể từ khi có quyết định của cơ quan có thẩm quyền đình chỉ thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo hoặc nhiệm vụ khoa học và công nghệ do có hành vi vi phạm pháp luật tính đến thời điểm hết hạn nộp hồ sơ đăng ký;
- Đang bị đình chỉ hoạt động, bị xử phạt vi phạm hành chính vì hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo mà chưa hết thời hạn được coi là chưa bị xử lý vi phạm hành chính; đang bị kỷ luật, bị khởi tố.

(iv) Đáp ứng các điều kiện tương ứng với từng loại hình nhiệm vụ do cơ quan có thẩm quyền quản lý loại hình nhiệm vụ đó quy định (nếu có).

Thứ hai, quy định cụ thể các loại rủi ro dẫn đến thiệt hại cho nhà nước được chấp nhận trong hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo. Rủi ro dẫn đến thiệt hại cho nhà nước được chấp nhận trong hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo hiện nay được định nghĩa là loại rủi ro **(i)** không lường trước được, **(ii)** phát sinh từ bản chất của vấn đề nghiên cứu, **(iii)** đã tuân thủ đầy đủ quy trình, quy định, chuẩn mực an toàn và **(iv)** không có hành vi gian lận, cố ý vi phạm pháp luật. Cụ thể, các loại rủi ro dẫn đến thiệt hại cho nhà nước được chấp nhận bao gồm những trường hợp sau:

- Rủi ro do tác động, tác dụng phụ, hệ quả gián tiếp xuất hiện ngoài dự đoán, phát sinh từ tính mới, phức tạp của vấn đề nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo.
- Rủi ro về an toàn, gây ra tai nạn, sự cố, phát tán các yếu tố nguy hiểm, chất độc hại, sinh vật biến đổi ngoài kiểm soát ra môi trường, mặc dù đã tuân thủ đầy đủ các quy trình, quy định về an toàn.
- Rủi ro về xung đột lợi ích, phát sinh do tác động không lường trước, dẫn đến mâu thuẫn hoặc tranh chấp pháp lý giữa các chủ thể tham gia hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo và các chủ thể có liên quan.
- Rủi ro về ảnh hưởng tâm lý xã hội, gây lo ngại, tạo ra phản ứng ngoài dự đoán của xã hội đối với phát hiện mới, công nghệ mới, sản phẩm, dịch vụ mới là kết quả của hoạt động nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Xuất phát từ việc mở rộng tư duy quản lý với nguyên tắc chấp nhận rủi ro tại Luật KHCN&ĐMST 2025, có thể thấy, việc Nghị định 267 quy định cụ thể các trường hợp rủi ro được chấp nhận như trên vừa thúc đẩy, nuôi dưỡng sức sáng tạo, tinh thần của các tổ chức, doanh nghiệp khoa học công nghệ, vừa bảo đảm tính chặt chẽ, công minh của pháp luật.

Thứ ba, quy định trách nhiệm quản trị rủi ro của tổ chức, cá nhân trong nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo. Để hạn chế tối thiểu các rủi ro có thể xảy ra, Nghị định 267 yêu cầu các tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân thực hiện phải lưu ý thực hiện một số trách nhiệm khi xây dựng nội dung và khi triển khai thực hiện nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo. Cụ thể, các tổ chức, doanh nghiệp cần **(i)** xác định, phân tích các loại rủi ro có thể phát sinh từ bản chất của vấn đề nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ và đổi mới sáng tạo và trong quá trình triển khai, **(ii)** đánh giá mức độ tác động của rủi ro đến con người, tài sản, môi trường, xã hội và hoạt động của tổ chức, **(iii)** đề xuất biện pháp quản lý, kiểm soát, ứng phó và khắc phục hậu quả rủi ro và **(iv)** bố trí nguồn lực cần thiết cho công tác quản trị rủi ro trong kinh phí và kế hoạch thực hiện. Đặc biệt, trong quá trình triển khai, nếu phát sinh hoặc có dấu hiệu phát sinh rủi ro nghiêm trọng, tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân phải kích hoạt ngay biện pháp ứng phó khẩn cấp, báo cáo cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền và phối hợp trong công tác xử lý, khắc phục hậu quả, thực hiện biện pháp phòng ngừa nhằm hạn chế tái diễn.

Nhìn chung, Nghị định 267 đã có nhiều quy định mới với mục tiêu thu hút, trọng dụng nhân tài, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, ứng dụng mạnh mẽ khoa học và công nghệ. Do đó, các tổ chức, doanh nghiệp cần sớm cập nhật những quy định pháp luật mới nhất trong Nghị định này để đảm bảo tuân thủ pháp luật, đồng thời tận dụng được những chính sách ưu đãi khuyến khích phát triển KHCN&ĐMST mà Chính phủ đề ra. Trong trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc có mong muốn tìm hiểu thêm và tư vấn liên quan đến các chương trình, nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẵn sàng giải đáp, cung cấp các ý kiến pháp lý liên quan tới Quý Khách hàng và bạn đọc.